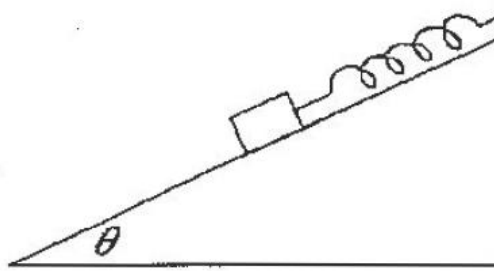

$$F = C_1 r v + C_2 r^2 v^2 \quad F = mMG/r^2 \quad F = dp/dt$$

$$U = -mMG/r \quad U = mgh \quad U = kx^2/2$$

Problem 1 (42 puan)

m kütleli bir blok yatay düzlem ile θ açısı yapan bir eğik düzlem üzerinde durmaktadır (şekle bakınız). Blok ile yüzey arasında sürtünme vardır. Statik sürtünme katsayısı, μ_s , kinetik sürtünme katsayısı, μ_k , dan daha büyüktür. Blok k yay sabitli bir kütsüz yaya bağlanmıştır. Yaya etkiyen herhangi bir kuvvet olmadığı durumda yayın uzunluğu (denge uzunluğu) l dir.

- (6) Yayı çekiyoruz ve yayı uzunluğu $l+x$ olana kadar uzatıyoruz. Blok serbest bırakılıp durduğu zaman yayın maksimum uzaması, $x_{\max}$, nedir?
- (6) Bu konumda, bloğun serbest cisim diyagramını gösteriniz. Bloğa etkiyen bütün kuvvetleri belirtiniz ve onların büyüklüklerini veriniz

Aşağıdaki üç soruda, $x_{\max}$ sembolünü kullanınız.

- (10) Bu konumda $t=0$ da bloğa hafifçe dokunuluyor. Hareket etmeye başlıyor. x in hangi değeri için blok maksimum hıza ulaşacaktır?
- (10) Blok hareket ettikçe, yay kısılacaktır. t_1 nında bir noktada uzaman x dir. (i) yerçekimi tarafından, (ii), yay kuvveti tarafından ve (iii) $t=0$ ve t_1 arasında sürtünme tarafından ne kadar iş yapılmıştır.
- (10) Blok yukarı doğru hareket ettikçe, yay kısılacaktır. Yayın l denge uzunluğu kadar kısa olabilmesi için gerekli olan şart nedir?

Problem 2 (32 puan)

- a) (6) m kütleli bir cismi yerden dikey ile 45 derece yapacak şekilde atıyorum. Cisim üzerine etkiyen büyük bir hava direnç kuvveti vardır. 2 s den sonra en yüksek noktaya varmaktadır. Yere düşmesi 2 s den daha fazla mı yoksa az bir zaman alacaktır yoksa aynı zaman mı alacaktır? Cevabınızı açık bir şekilde ifade ediniz [$g = 10 \text{ m/s}^2$].
- b) (6) Bir sarkaç bir asansörün tavanından asılıyor. Periyodu (küçük açılarda) asansör durduğu zaman T saniyedir. Şimdi asansörü aşağı doğru 5 m/s^2 ile ivmelendiriyoruz. Bu anda periyot nedir. Değerini veriniz [$g = 10 \text{ m/s}^2$].
- c) (6) r yarıçaplı bir yağ damlasını 1 atm havada sıfır hız ile bırakıyoruz. Yağın yoğunluğu ρ dur. Hız ile orantılı olan viskoz terimin direnç kuvvetinde baskın terim olması için yağ damlası ne kadar küçük olmalıdır? C1 ve C2 sırasıyla viskoz ve basınç terimleri için katsayıdır (1 atmosfer hava için).

Bir parçacık zamanın fonksiyonu olarak, $x = -0.3 \sin(2t + \pi/4)$ olacak şekilde bir boyutta hareket ediyor. x metre ve t saniye birimindedir.

- d) (6) Bu basit harmonik salınımın frekansı (Hz biriminde) nedir?
- e) (8) Parçacığın hızının maksimum olduğu zamanlar (saniye biriminde) nelerdir?

Problem 3 (26 puan)

Bir çift yıldız sistemi birbirine göre dönen m_1 ve m_2 kütleli iki yıldız içermektedir. Yıldızların yörüngeleri sistemin kütle merkezine odaklanmış bir şekilde r_1 ve r_2 yarıçaplı dairelerdir.

- a) (6) İki yörüngeyi kabataslak çizin. Kütle merkezinin, m_1 ve m_2 yıldızının konumlarını belirtiniz. Ve her bir yıldız hareket yönünü belirtiniz.
- b) (5) m_1 in m_2 ye uygulamış olduğu çekim kuvvetinin büyüklüğü nedir?
- c) (5) m_1 in m_2 nin ivmesinin büyüklüğü nedir?
- d) (10) Bu çift yıldız sisteminin yörünge periyodunu elde ediniz. Cevabınızı r_1 , r_2 , m_1 , m_2 , ve G cinsinden ifade ediniz.